

ÅRSPLAN 25/26

Møglestu FUS barnehage

Møglestu

INNHold

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

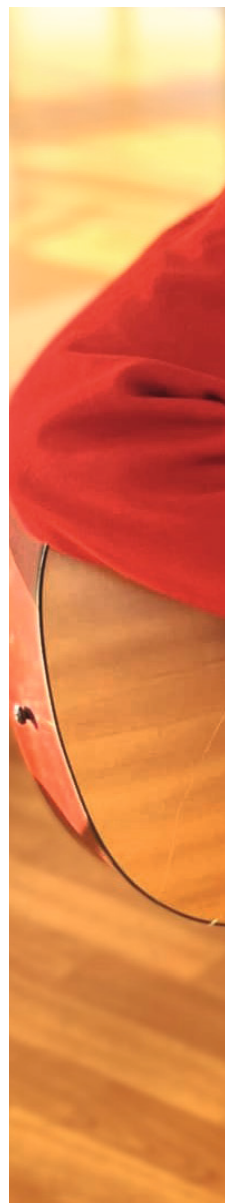
7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Kilder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:

Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

- Lekne ansatte som byr på seg selv
- Vi skaper gode opplevelser sammen med barna
- Vi skaper varierte og «magiske» opplevelser
- Vi ser enkeltbarnet og legger til rette for mestringsfølelse hos alle barn
- Vi sier ja og er spontane sammen med barna

Verdier: Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

I Møglestu FUS barnehage er vi **GLØDENDE** når vi:

- Deler vårt engasjement med andre
- Sprer inspirasjon og glede i hverdagen
- Deltar i barnas lek
- Fordyper oss i våre interessefelt
- Er stolte av jobben vår

I Møglestu FUS barnehage er vi **SKAPENDE** når vi:

- Er nysgjerrige, undrende og kreative
- Tar barnas initiativ og skaper spennende prosjekter
- Bygger gode og varierte lekemiljøer for barna
- Er løsningsorienterte

I Møglestu FUS barnehage er vi **TILSTEDEVÆRENDE** når vi:

- Er oppmerksomme og bryr oss om hverandre.
- Lytter aktivt og samtaler med barna
- Møter barna på deres premisser
- Er eventyrlystne og aktive i lek sammen med barna

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningssmulighet og at
- innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

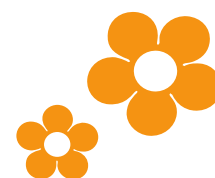
- Kompetanseutvikling og veiledning for personalet
- Bruker prosjektarbeid som metode der barna har stor medvirkning
- Tilstedeværende ansatte som er gode rollemodeller for barna
- Ansatte som ser alle barna og møter dem på en positiv måte
- Vi deler inn i mindre grupper der barna får leke uforstyrret slik at vennskap bygges.
- Vi har fokus på en god tilvenning i barnehagen for å skape trygghet

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

**Møglestu FUS barnehage eies av Trygge Barnehager AS og driftes av FUS AS.
Barnehagen startet opp i 2007.**

Vi har en fin beliggenhet på Møglestu i Lillesand med kort vei til flotte turområder. Vi har turnhall, idrettsplass, svømmehall, lekeplasser, sentrumsområde, strand og sjø i nærheten, som vi bruker aktivt gjennom hele året sammen med barna.

Vi er en Avdelingsbarnehage som barnehageåret 2023-2024 er organisert slik:

Sjøen (0-3 år)

Skogen (3-6 år)

Barn i Møglestu FUS barnehage blir møtt og tatt hyggelig imot av en ansatt når de kommer til barnehagen. I løpet av barnehagedagen får barnet søvn og hvile tilpasset sitt behov. Måltidene er preget av ro, og at det er nok tid til å spise. Barnet leker og lærer i et miljø preget av varme og glede, og er ute minst to timer hver dag. De møter ansatte som er genuint opptatt av hvert enkelt barn, og som setter barnet først.

Planleggingsdager 2025-2026:

Mandag 1. september 2025

Fredag 7. november 2025

Fredag 2. januar 2026

Fredag 24. april 2026

Fredag 15. mai 2026

VÅRT SATSINGSOMRÅDE: Idrettsglede!

- Ord som beskriver satsingen: Bevegelse, lek og mestring
- Barna i Møglestu FUS barnehage skal få møte utfordrende og varierte lekemiljø som inspirerer de til å være fysisk aktive og glede seg over å være i bevegelse i lek og aktiviteter.

Slik vil vi fremme idrettsglede:

- Legge til rette for varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer inne. Blant annet med gymrom og klatrevegg.
- To turdager i uka for de eldste, og en turdag i uka for de yngste. Vi har fokus på motorisk utvikling og bevegelsesglede ute i naturen, eller på idrettsanlegget i Holta
- Vanntilvenning i Møglestuhallen (annenhver uke)
- Turnlek i turnhallen (hver uke)
- Stort og variert uteområde med fotballbane og mange bevegelsesmuligheter
- Personale som deltar og inspirerer til bevegelse i lek og aktiviteter for alle barn.
- Evaluering av barnehagens helsefremmende praksis
- Kompetanseheving for personalet om fysisk aktivitet i barnehagen
- Årshjul med faste bevegelsesaktiviteter for hele barnehagen.

Møglestu FUS barnehage AS

Adresse: Møglestumoen 4

4790 Lillesand

Daglig leder:

Margunn Kroka Hæstad

Telefonnummer:

37 27 29 15

95 10 50 69

E-post: dl.moglestu@bhg.no

Kontaktinfo til de ulike avdelingene:

TLF: 37 27 29 15

Sjøen 0-3 år

Pedagogiske ledere:

Siv Risbruna

siv.risbruna@bhg.no

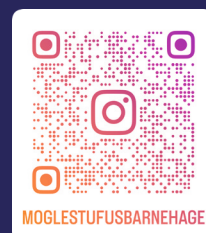
Skogen 3-6 år

Pedagogiske ledere:

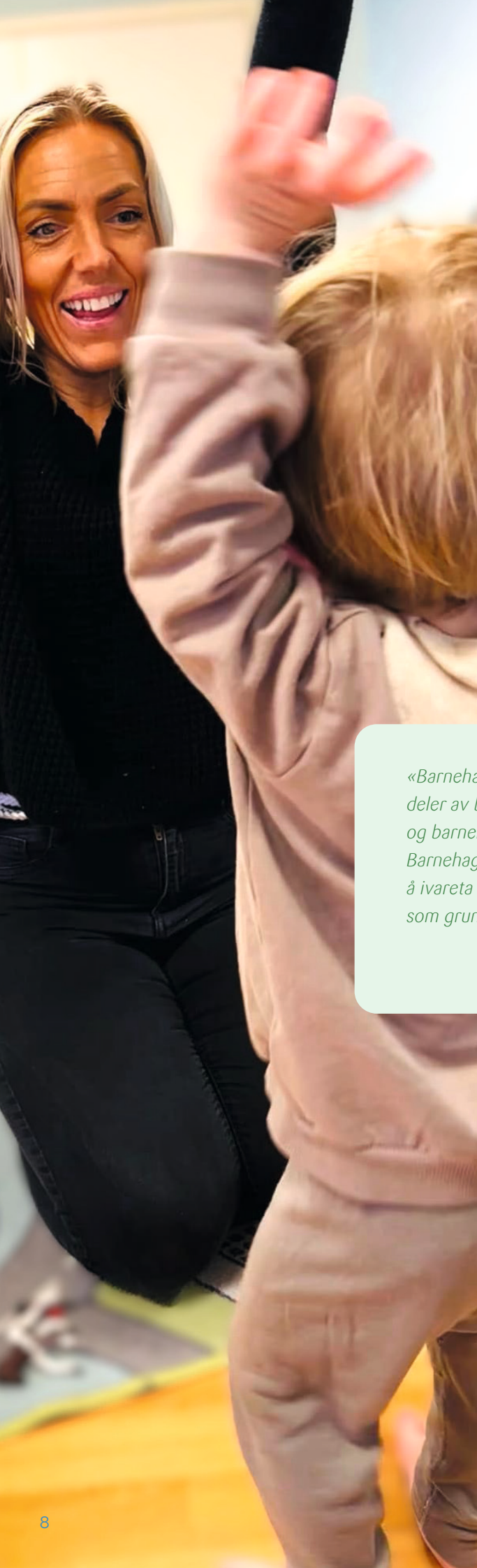
Trude Stordal, Frode Bjørkløw og

trude.stordal@bhg.no

frode.bjorklow@bhg.no

Hjemmeside: fus.no/moglestu

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

BARN OG BARNDOM

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Alle barn er forskjellige og skal møtes med respekt
- Vi jobber for nære og gode relasjoner til alle barn
- Alle barn er unike, og vi tilpasser oss hvert enkelt barn
- Vi er gode rollemodeller for barna

DEMOKRATI

«Barnehaugen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehaagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Vi tar barns innspill på alvor, lytter og følger opp
- Vi er endringsvillige og tar barnas perspektiv
- Vi ser på forskjellighet som noe verdifullt
- Vi legger til rette for like muligheter for alle barn
- Vi er gode rollemodeller som også lærer barna å takle motgang. Vi ønsker robuste barn som er klare for å møte utfordringer

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

«Barnehaugen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehaugen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehaugen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Vi verdsetter forskjellighet.
- Vi tenker på mangfold i forhold til kjønn, alder og etnisitet når vi setter sammen grupper.
- Vi bruker mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtter, styrker og følger opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.
- Vi fremhever de ulike nasjonalitetene og mangfoldet som er representert i barnegruppa.
- Vi markerer Samefolkets dag og gir på denne måten barna et innblikk i samisk kultur.
- Vi etterstreber mangfold i personalgruppens sammensetning både i forhold til kjønn, etnisitet, erfaringsbakgrunn og utdanningsnivå.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

- Alle skal få like muligheter ut fra sine forutsetninger til å leke, lære, samhandle og delta i barnehagens aktiviteter.
- Alle jobber med samme prosjekt på sin gruppe uavhengig av funksjonsevne.
- Tilrettelegger og planlegger slik at alle opplever mestring.
- Vi har mannlige og kvinnelige rollemodeller i personalgruppa som utfører samme type oppgaver.
- Holdningsskapende arbeid i personalgruppa. Kontinuerlig prosess.
- Vi fremmer nestekjærlighet ved å være gode rollemodeller som tar vare på hverandre.
- Vi motvirker diskriminering ved å være aktivt til stede i barnas lek, og observere deres samspillsmønster. Setter inn tiltak ved diskriminering/utestenging/mobbing.

BÆREKRAFTIG utvikling

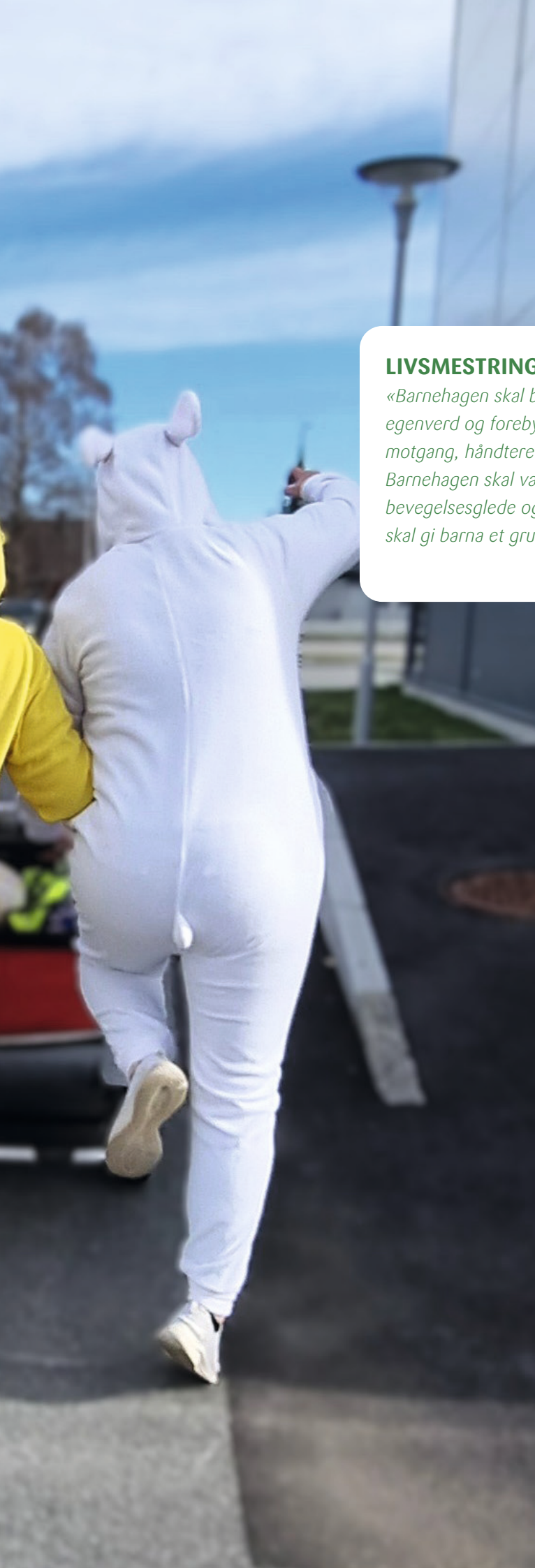
«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)»

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

- Vi legger vekt på respekt for naturen og det vi har rundt oss.
- Vi behandler dyr, insekter og planter med respekt.
- Vi har egen grønnsakhage hvor barna kan få erfaringer med hvor mat kommer fra.
- Vi har kompostbinge som barna håndterer og på den måten får kunnskap om nedbrytelsesprosessen og erfaring med at visse typer avfall kan bli til noe nytt.

- Vi plukker søppel i naturen, og besøker miljøstasjonen for å undersøke hva som skjer med avfallet.
- Vi kildesorterer, og følger digital utvikling for å bli mest mulig papirløs.

LIVSMESTRING OG HELSE

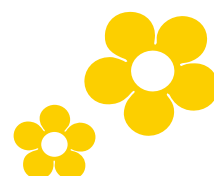
«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

- Variasjon i aktiviteter og opplegg.
- Veksling mellom aktivitet og hvile.
- Personalet utfordrer og støtter barna i deres utvikling.
- Vi bekrefter barns følelser og veileder og støtter barnet i medgang og motgang.
- Vi har rutiner for god hygiene, matglede og gode matvaner.
- Vi jobber aktivt for å unngå krenkelser som mobbing og utestengning. Vi tar ansvar og iverksetter nødvendige tiltak når dette oppstår. Vi følger FUS' handlingsplan for trygt psykososialt miljø.
- Vi er tilstedeværende voksne som er tett på barna for å kunne observere og få informasjon om barnas omsorg og livssituasjon. Vi er barnets representant og handler alltid ut fra barnets beste.

[Handlingsplan trygt psykososialt miljø_63b7f-ob671e3c.pdf \(fus.no\)](#)

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn uttrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte:

Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for

å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger:

Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:

De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar – sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek

BARNET FØRST!

SLIK ARBEIDER VI MED BARNET FØRST:

Omsorg:

- Vi bruker trygghetssirkelen
- Vi anerkjenner følelser og hjelper barna med følelsesuttrykk
- Vi er bevisst opptatt av de stille barna og bygger gode relasjoner til alle barn
- Vi har respekt for barns uttrykk og behov, god kommunikasjon med foreldrene for å øke kunnskapen vår om barna og deres ulike behov

Vennskap:

- Ingen skal leke alene
- Vi løfter barnas status og gir støtte i utviklingen av vennsapsrelasjoner
- Legger til rette for fellesopplevelser og tid til å leke sammen
- Vi er deltakende i barnas lek
- Styrke barns lekekompetanse

Felleskap:

- Bruker ulike temaer for å inkludere alle i fellesskapet
- Samtaler med barna om hva et fellesskap er
- Fokus på at forskjellighet er viktig og at vi utfyller hverandre

Tilhørighet:

- Barna deltar aktivt i prosjekter og aktiviteter
- Gir barna opplevelsen av at det merkes når de ikke er her
- Alle barn har en positiv og viktig rolle i barnegruppa

Danning:

- Respekt for andre
- Vi er opptatt av å vise takknemlighet og er bevisste rollemodeller
- Samtaler rundt ulike normer og verdier
- Roser i plenum

Språk:

- Vi leser mye sammen med barna
- Bruker lydbøker, spill, rim og regler for å utvikle barns språk
- Vi hjelper barna med å sette ord på ting. Vi benevner gjenstander og handlinger.
- Oppfordrer barna til å uttrykke seg og forklare
- Er bevisste det nonverbale språket til barna
- Vi er tilstede i barnas rollelek og tilfører nye ord og begrep.

Progresjon:

- Prøver å finne balansen mellom utfordringer og mestring
- Vi er støttende stillas for barna
- Utformer rommene slik at leken kan utvikle seg

Lek:

- Leken kommer først og er det viktigste i vår barnehage
- Vi legger til rette både for organisert lek og frilek
- Aktive voksne som leker sammen med barna
- Vi er voksne som har et stort lekevokabular og som kan hjelpe barn inn i leken
- Lager gode lekemiljøer for barna

5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Barnas lek og interesse ligger til grunn for valg av tema i prosjektene våre.
- Vi er tilstedeværende og er oppmerksom på både verbale og non-verbale uttrykk.
- Vi observerer barna for å følge opp deres uttrykk, interesser og behov.
- Når barns medvirkning utfordrer planene våre spiller vi videre på situasjoner som oppstår og evner å la planer være planer.
- Vi er fleksible og inkluderer eventuelle interesser som kommer frem utenom planlagt tema i våre prosjekter. Barna bestemmer retning, og det er derfor umulig å vite når og hvor prosjektene vil ende.
- Vi har barnesamtale med enkeltbarn.
- Vi sikrer at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen gjennom mindre lekegrupper, samlingsstunder, grublestunder, hverdagsaktiviteter, språkgrupper og lignende. Vi varierer hvilke barn som er i gruppe sammen, og har fokus på å løfte frem de stille barna.
- Ved alle valg følger konsekvenser. Noen ganger betyr det å ta et valg at man må velge bort noe annet. Andre ganger betyr det at man må ordne opp eller rydde opp etter et dårlig valg. Vi tror at dette utvikler barnas selvstendighet.

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

Møglestu FUS barnehage bruker den digitale kommunikasjonsløsningen MyKid. Denne løsningen skal sikre god informasjonsflyt mellom barnehage og hjem i det daglige arbeidet. Vi tilbyr to foreldresamtaler og to foreldremøter i året. Ellers sikres mye av samarbeidet mellom barnehage og hjem i den uformelle samtalen ved levering og henting hver dag.

God kommunikasjon er forutsetningen for et godt samarbeid mellom hjem og barnehagen. Vi forventer derfor at foresatte:

- Gir viktig informasjon om barnet til barnehagen
- Gir beskjed hvis barnet ikke kommer i barnehagen
- Leser informasjon fra barnehagen
- Gir beskjed til en ansatt når barnet kommer, og når barnet blir hentet.
- Gir beskjed til en ansatt hvis andre enn foresatte skal hente barnet.
- Kjenner til og har underskrevet barnehagens vedtekter
- Gir tilbakemelding på barnehagetilbudet
- Svarer på brukerundersøkelsen
- Deltar på foreldresamtaler og foreldremøter

Samarbeid med andre instanser:

- Samarbeidsutvalget i barnehagen som består av foreldre, ansatte og en representant for eier.
- Foreldrerådet – består av alle foreldre
- FUS og eierstyret
- Lillesand kommune – som tilsynsmyndighet
- Tingsaker/Borkedalen/Brentemoen skole
- Spesialpedagogisk team
- Ressursteam
- Pedagogisk psykologisk tjeneste
- Barnevernet
- Helsestasjon
- Familiens hus
- Universitetet i Agder
- Sørlandet sykehus

7. OVERGANGER

TILVENNING I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Oppstarten i barnehagen skal gi barnet en sikker havn for nære og trygge relasjoner. For å få til en god og trygg oppstart for både barn og foreldre bruker vi en foreldreaktiv tilvenning, basert på Jåttåmodellen. Modellen er basert på kunnskap om hva barn trenger for å være trygge og trives, og står i stil med vår arbeidsmetode COS. Modellen brukes hovedsakelig for de yngste barna. Hvor lang tid barnet trenger for å bli trygg avhenger av barnets personlighet, alder og tidligere erfaringer, samt hvordan de blir møtt av personalet i barnehagen. Hvert barn trenger i denne perioden mye voksenkontakt.

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Besøksdager før oppstart
- Hvert barn får en primærkontakt
- For barn under 3 år settes det av hele fem dager til oppstarten
- For barn over 3 år har vi tilvenning fra 1-3 dager etter barnets behov og avtale med foresatte
- Kortere dager i uke to av tilvenningen
- Oppstartssamtale før barnet begynner i barnehagen
- Vi tilbyr hjemmebesøk før oppstart

Tilvenning | Møglestu FUS barnehage as

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Fra Sjøen til Skogen (småbarn- til storbarnsavdeling)

Overgangen fra Sjøen til Skogen skal oppleves trygg og god for både barn og foreldre/foresatte. Vi jobber aktivt for at barna skal få en god relasjon til personalet på sin nye avdeling. Dette er en prosess som starter tidlig på våren, det året barnet skal bytte avdeling.

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

Etter påske går barna som skal bytte avdeling på besøk til Skogen en dag i uka
En trygg voksen fra Sjøen følger barnet over til ny avdeling de første dagene

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

- Foreldremøte i august/september hvor vi gir informasjon og snakker om forventninger
- Selvstendighetstrening
- Førskoleklubb
- Julebord for førskolebarna på kveldstid
- Strukturert samtale med barnet om hvilke tanker det har rundt skolestart
- Overgangssamtale med foreldre/foresatte
- Overgangssamtale med skolen
- Tur til skolen barnet skal gå på
- Skolene arrangerer førskoledag
- Avslutningstur og roseseremoni i juni

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Bygger kapasitet gjennom kollektiv læring
- Bruker implementeringsplaner i vårt arbeid
- Våre møter er bygd opp etter «lærende møter» der vi reflekterer i fellesskap
- Vi holder oss faglige oppdaterte og deler kunnskap med hverandre
- Vi bruker aktivt veiledning i vårt arbeid
- Vi er en del av Rekomp (Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling)

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Inkluderer hele personalet
- Jevnlige avdelingsmøter
- Ubunden arbeidstid, samarbeid mellom barnehagelærere
- Ledermøter og personalmøter
- Bruker implementeringsplaner for barnehagens satsninger

Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

- Tilbakemeldinger fra barna gjennom samtaler og observasjon
- Tilbakemeldinger fra foreldre gjennom samtale og brukerundersøkelser
- Systematisk bruk av praksisfortellinger som danner utgangspunkt for refleksjon
- Planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter
- Det gjennomføres årlige CLASS observasjoner og vi jobber med handlingsplaner ut fra resultatene til avdelingene.
- Det gjennomføres årlig UDIR- og medarbeiderundersøkelse og vi jobber med handlingsplaner ut fra resultatene til barnehagen

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

- Bruk av praksisfortellinger
- Prosjektplaner med faglig innhold
- Tilbakeblikk med evaluering etter hvert prosjekt
- MyKid - Her finner du «Dagen i dag» og ukentlig blir det lagt ut bilder
- Årsplanen, og andre interne planer
- Implementeringsplaner og handlingsplaner

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Vi har et godt samarbeid med foreldre og god dialog med andre instanser
- Vi tilrettelegger i det fysiske miljøet slik at det er best mulig tilpasset de ulike behovene til barna
- Vi lager inkluderende læringsmiljøer, der alle barna er en del av fellesskapet. Minst mulig tid utenfor gruppa

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

Våre metoder for å ivareta rammeplanens hensikt med fagområdene:

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna skal få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur. Personalet skal invitere til utforskning av både muntlige språk og skriftspråk.

Slik gjør vi det:

- Vi leker med språket, og bruker språket i leken
- Vi samtaler med barna og lytter til dem
- Vi bruker rim, regler, sang, eventyr og bøker daglig
- Vi har språkgrupper hver uke med språkstimulerende aktiviteter
- Vi bruker språkverktøyet Bravo-leken
- Vi støtter barnet i sin skrive- og leseutvikling når barnet viser interesse for dette
- Vi bruker TRAS som kartleggingsverktøy på de barna som har utfordringer med språket.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

Slik gjør vi det:

- Vi har satsingsområde: idrettsglede
- Aktiviteter i turnhallen
- Vi legger til rette for varierte og allsidige bevegelsesmiljøer inne og ute. Blant annet med eget gymrom inne
- To turdager i uka for de eldste, og en turdag i uka for de yngste. Vi har fokus på motorisk utvikling og bevegelsesglede ute i naturen, eller på idrettsanlegget i Holta
- Vanntilvenning i Møglestuhallen
- Fokus på selvstendighet i hverdagssituasjonene
- FUS SmartMat for matglede og gode matvaner. Det legges også vekt på at vi skal tilby et næringsrikt kosthold som sikrer god utvikling av hjerne og kropp.
- Barna deltar i matlaging
- Gir barna kunnskaper om egen kropp, og retten til å bestemme over den. Samlinger om vold og overgrep for de eldste

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering. Barnehagen må legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk.

Slik gjør vi det:

- Formingsaktiviteter hvor vi bruker ulike materialer og teknikker
- Vi er prosessorientert i det skapende arbeidet med barna
- Vi legger til rette for estetiske erfaringer i hverdagssituasjoner, samling- og grublestunder og i planlagte aktiviteter
- Deltar på ulike kulturbegivenheter
- Har fokus på barnas skaperglede og kreativitet i våre prosjekter

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Slik gjør vi det:

- Bruker naturen daglig, og gir barna naturopplevelser tilpasset de ulike årstidene
- Vi undrer oss sammen, utforsker naturens mangfold og eksperimenterer med fysiske lover
- Kildesortering og korrekt søppelhåndtering, også ute i naturen
- Vi bruker ulike digitale verktøy i vårt pedagogiske arbeid og gir på den måten barna mulighet til å utforske, leke, lære og skape noe gjennom digitale uttrykksformer

ANTALL, ROM OG FORM

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.

Slik gjør vi det:

- Undrer oss sammen med barna
- Legger til rette for at barna får matematiske erfaringer gjennom lek
- Matematisk lekemateriell som puslespill, brettspill, putteboks, klosser o.l.
- Vi bruker bøker, eventyr, sanger, rim og regler
- Barna deltar i matlaging og baking
- Bevisst personale som aktivt bruker matematiske begreper i dagligtalen.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre

menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar.

Slik gjør vi det:

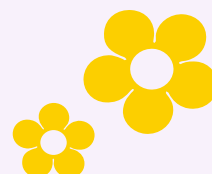
- Barna får kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider fra ulike religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Samarbeid med Lillesand kirke ved jul og påske
- Personalet reflekterer og undrer seg sammen med barna rundt etikk og deres eksistensielle og filosofiske spørsmål
- Hjelper barna med å sette ord på følelser og håndtering av konfliktsituasjoner.
- Fokus på vennskap, mangfold og respekt for hverandre

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levesett og ulike familieformer er en del av fagområdet.

Slik gjør vi det:

- Gir barna førstehåndserfaringer med besøk til institusjoner i nærmiljøet som eldresenter, skole, brannstasjon, butikk, o.l.
- Turer til sentrum, sjø, skog og idrettsplass
- Fremhever mangfold, levesett og de ulike familieformene som er representert i barnegruppa
- Vi oppøver demokratiforståelse ved å la barna medvirke i egen hverdag. De får ta egne valg, og erfare at deres innspill og meninger har en betydning for, og påvirkning i, fellesskapet.
- Fokus på likestilling og like muligheter for gutter og jenter
- Markerer samefolkets dag

[illegible]